

SYLABUS – OPIS ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU

I. Informacje ogólne

1. Nazwa zajęć/przedmiotu: **Sfragistyka i heraldyka**
2. Kod zajęć/przedmiotu: 18-SiH-23hm2
3. Rodzaj zajęć/przedmiotu (obowiązkowy lub fakultatywny): obowiązkowy
4. Kierunek studiów: historia
5. Poziom studiów (I lub II stopień, jednolite studia magisterskie): I stopień
6. Profil studiów (ogólnoakademicki / praktyczny): ogólnoakademicki
7. Rok studiów (jeśli obowiązuje): II
8. Rodzaje zajęć i liczba godzin (np.: 15 h W, 30 h ĆW): **30 h ĆW**
9. Liczba punktów ECTS: 2
10. Imię, nazwisko, tytuł / stopień naukowy, adres e-mail prowadzącego zajęcia:
Prof. UAM dr hab. Piotr Pokora – piotrpokora@hotmail.com
11. Język wykładowy: polski
12. Zajęcia / przedmiot prowadzone zdalnie (e-learning) (tak [częściowo/w całości] / nie): nie

II. Informacje szczegółowe

1. Cele zajęć/przedmiotu:
 - omówienie najważniejszych zagadnień związanych ze sfragistyką, herbami i heraldyką w Polsce średniowiecznej w szerokim kontekście europejskim;
 - zapoznanie studentów z bogactwem i różnorodnością średniowiecznych pieczęci oraz heraldyki w różnych kontekstach znaczeniowych: formalnym, kancelaryjnym, prawnym, ideologicznym i artystycznym.

Problematyka poruszana na zajęciach związana jest z próbą możliwie wnikliwej analizy wybranych obiektów, bądź też ich większych zespołów.

2. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują): brak
3. Efekty uczenia się (EU) dla zajęć i odniesienie do efektów uczenia się (EK) dla kierunku studiów:

Symbol EU dla zajęć/przedmiotu	Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia EU student/ka:	Symbole EK dla kierunku studiów
EU_01	zna i rozumie podstawy warsztatu pracy historyka zajmującego się badaniami z zakresu heraldyki i sfragistyki, w tym potrafi dokonać kwerendy bibliograficznej dotyczącej stanu badań wokół wybranego problemu związanego z tymi dziedzinami; ma uporządkowaną wiedzę przedmiotową i metodologiczną z dziedziny sfragistyki i heraldyki;	K_W07; K_W08
EU_02	ma sprecyzowane zainteresowania badawcze oraz ma opanowaną terminologię związaną ze średniowieczną heraldyką i sfragistyką; ma wiedzę na temat rozwoju oraz aktualnego stanu badań i bieżących trendów badawczych w zakresie sfragistyki i heraldyki;	K_W01; K_W02; K_W04; K_W05;
EU_03	potrafi formułować pytania badawcze i tezy odnoszące się do zagadnień heraldyki i sfragistyki; potrafi wskazać najważniejsze grupy dysponentów i znaczenie analizy dyplomatycznej w badaniach sfragistycznych;	K_W06; K_U12
EU_04	zna podstawowe metody analizy i interpretacji źródeł heraldycznych i sfragistycznych; zna podstawowe pojęcia, związane ze sfragistyką i heraldyką oraz potrafi ich poprawnie używać we właściwych kontekstach;	K_W08; K_U01; K_U05

EU_05	potrafi formułować wnioski na podstawie analizowanych herbów i pieczęci; rozumie specyfikę sfragistyki i heraldyki oraz ich odrębność w stosunku do innych nauk pomocniczych historii.	K_U01
-------	--	-------

4. Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się (EU) z odniesieniem do odpowiednich efektów uczenia się (EU) dla zajęć/przedmiotu:

Treści programowe dla zajęć/przedmiotu:	Symbol EU dla zajęć/przedmiotu
Stan i perspektywy badań sfragistycznych w Polsce i na świecie; Sfragistyka a inne nauki pomocnicze historii,	EU_01 – 03
Badania kancelaryjne a sfragistyka.	EU_01; EU_03
Typologia i nazewnictwo; Ikonografia sfragistyczna.	EU_01; EU_05
Inskrypcje napieczęte; Edycje a interpretacje.	EU_01; EU_04; EU_05
Dziedzictwo prawne i kulturowe heraldyki i sfragistyki.	EU_01; EU_05

5. Zalecana literatura:

Adamczewski M., *Heraldyka miast wielkopolskich do końca XVIII w.*, Warszawa 2000;
 Bobowski K., *Dawne pieczęcie na Pomorzu Zachodnim. Zabytki prawa i kultury z epoki Gryfitów*, Szczecin 1989;
 Kuczyński S.K., *Pieczęcie książąt mazowieckich*, Wrocław 1978;
 Kuczyński S.K., *Początki polskich badań sfragistycznych na tle europejskim*, w: *Pieczęcie w dawnej Rzeczypospolitej*, pod red. J. Pakulskiego, Z. Piecha, J. Wroniszewskiego, Warszawa 2006, s. 11-29;
 Piech Z., *Ikonografia pieczęci Piastów*, Kraków 1993;
 Pokora P., *Pieczęcie kapituły katedralnej gnieźnieńskiej*, Studia Źródłoznawcze 49, 2011, s. 1-59;
Sfragistyka, M. Gumowski, S. Mikucki, M. Haisig, Warszawa, 1960.

III. Informacje dodatkowe

1. Metody i formy prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych EU (proszę wskazać z proponowanych metod właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne):

Metody i formy prowadzenia zajęć	X
Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień	
Wykład konwersatoryjny	
Wykład problemowy	
Dyskusja	X
Praca z tekstem	X
Metoda analizy przypadków	X
Uczenie problemowe (Problem-based learning)	
Gra dydaktyczna/symulacyjna	
Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych)	
Metoda ćwiczeniowa	X
Metoda laboratoryjna	
Metoda badawcza (dociekania naukowego)	
Metoda warsztatowa	X
Metoda projektu	

Pokaz i obserwacja	
Demonstracje dźwiękowe i/lub video	
Metody aktywizujące (np.: „burza mózgów”, technika analizy SWOT, technika drzewka decyzyjnego, metoda „kuli śniegowej”, konstruowanie „map myśli”)	
Praca w grupach	X
Inne (jakie?) -	
Wizyty w archiwach I bibliotekach	X

2. Sposoby oceniania stopnia osiągnięcia EU (proszę wskazać z proponowanych sposobów właściwe dla danego EU lub/i zaproponować inne):

Sposoby oceniania	Symbole EU dla zajęć/przedmiotu				
	EU_01	EU_02	EU_03	EU_04	EU_05
Egzamin pisemny					
Egzamin ustny					
Egzamin z „otwartą książką”					
Kolokwium pisemne					
Kolokwium ustne	X	X	X	X	X
Test					
Projekt					
Esej					
Raport					
Prezentacja multimedialna	X	X	X	X	X
Egzamin praktyczny (obserwacja wykonawstwa)					
Portfolio					
Inne (jakie?) -					
...					

3. Nakład pracy studenta i punkty ECTS:

Forma aktywności		Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem		30
Praca własna studenta*	Przygotowanie do zajęć	15
	Czytanie wskazanej literatury	
	Przygotowanie pracy pisemnej, raportu, prezentacji, demonstracji, itp.	15
	Przygotowanie projektu	
	Przygotowanie pracy semestralnej	
	Przygotowanie do egzaminu / zaliczenia	
	Inne (jakie?) -	
	...	
SUMA GODZIN		60
LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU		2

* proszę wskazać z proponowanych przykładów pracy własnej studenta właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne

4. Kryteria oceniania wg skali stosowanej w UAM:

bardzo dobry (bdb; 5,0): bardzo dobra znajomość omawianych zagadnień; stała aktywność na zajęciach, perfekcyjne wykonanie prezentacji;

dobry plus (+db; 4,5): jak wyżej, z nieznacznymi niedociągnięciami w zakresie wiedzy;

dobry (db; 4,0): dobra znajomość omawianych zagadnień; niesystematyczna aktywność na zajęciach, dobre wykonanie prezentacji;

dostateczny plus (+dst; 3,5): zadowalająca znajomość omawianych zagadnień; przeciętna aktywność podczas zajęć, przeciętne wykonanie prezentacji;

dostateczny (dst; 3,0): wybiórcza znajomość zasadniczych omawianych zagadnień; słaba aktywność podczas zajęć, przeciętne wykonanie prezentacji;

niedostateczny (ndst; 2,0): niezadowalająca znajomość zagadnień realizowanych w trakcie zajęć; brak aktywności podczas zajęć, niewykonanie prezentacji.